

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 28.02.2013 r.

Znak sprawy: PS-II.431.2.2013

**Pani
Elżbieta Azarowicz
Dyrektor
Zespołu Placówek „Przystań”
ul. Rejowska 53
26 – 110 Skarżysko Kam.**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Zespole Placówek Opieki, Wychowania i Interwencji Kryzysowej „Przystań” w Skarżysku Kam. w dniach 21 – 23 stycznia 2013 r. przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

- Katarzyna Arendarska – /st. inspektor/ na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 31/2013 z dnia 16.01.2013 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.
- Anna Konieczna – /st. inspektor/ na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 32/2013 z dnia 16.01.2013 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

1. **Przestrzeganie standardów usług opiekuńczo-wychowawczych w placówce, w tym:**
  - warunki bytowe,
  - opieka zdrowotna,
  - edukacja/kształcenia/wychowanie,
  - czas wolny,
  - usamodzielnienia wychowanków.

Kontrolą został objęty okres od 01.01.2012 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono:

Zespół Placówek „Przystań” funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny. Od ostatniej kontroli dokonane zostały zmiany w statucie, polegające na wykreśleniu z podstaw prawnych Karty Nauczyciela (w placówce zatrudnieni są tylko

pracownicy samorządowi) oraz na skróceniu nazwy placówki na „Zespół Placówek”. Natomiast w Regulaminie nie dokonane zostały zmiany. W związku z powyższym należałoby dostosować zapisy Regulaminu do obowiązujących aktualnie przepisów, tj.: ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zespół Placówek „Przystań” jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną dla 30 dzieci. W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 28 wychowanków. W kontrolowanym okresie tj. od 01.01.2012 r. do 21.01.2013 r. do placówki przybyło 20 dzieci, w tym 17 wychowanków z rodziny naturalnej, 1 z rodziny zastępczej i 2 z placówki opiekuńczo – wychowawczej w Kazimierzy Wielkiej. W tym samym okresie placówkę opuściło 12 dzieci, w tym: 5 powróciło do domu rodzinnego, 2 umieszczono w rodzinie zastępczej i 5 w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W trakcie trwania trzydniowej kontroli osoby kontrolujące rozmawiały z 7 wychowankami, którzy nie wnosili żadnych uwag co do funkcjonowania placówki. Wychowankowie chętnie opowiadali o tym co lubią robić w wolnych chwilach, pokazali osobom kontrolującym swoje pokoje i rzeczy osobiste. Dzieci opowiadały o tym jak spędzają ferie zimowe, o szkole, o tym co kupują sobie za kieszonkowe, co lubią robić. W pierwszym dniu kontroli dzieci wraz z wychowawcą grały w quiz przyrodniczy z wesołymi zagadkami. W drugim dniu kontroli, wychowankowie wraz z wychowawcą wyszli na krytą pływalnię. W trakcie oględzin w trzecim dniu kontroli, wychowankowie oprowadzali kontrolujących po swoich pokojach i rozmawiali z kontrolującymi. Część dzieci przy stole w aneksie kuchennym układała puzzle. Następnie kilkoro dzieci pod opieką wychowawcy wyszła na podwórko, by pobawić się na śniegu. Jeden spośród wychowanków (pełnoletni) zaprosił kontrolujących do swojego pokoju – opowiadał o sobie, szkole, rodzinie i placówce, prezentował kontrolującym swoje rzeczy osobiste (przedmioty ozdobne i ubrania) opowiadając o nich. Ponadto wychowanek pytał kontrolujących o DPS w Zgórsku, w którym najprawdopodobniej zostanie umieszczony. Zdaniem osób kontrolujących należałoby pokazać chłopcu DPS przed faktycznym umieszczeniem i zapoznać Go z jego funkcjonowaniem, aby z chwilą zamieszkania nie czuł się tam obco.

1. Przestrzeganie standardów usług opiekuńczo-wychowawczych w placówce.

Zespół Placówek „Przystań” w Skarżysku Kam. zapewnia wychowankom standard usług opiekuńczo - wychowawczych, w tym:

- **warunki bytowe:** w placówce znajduje się 11 pokoi mieszkalnych z łazienkami w tym: 4 pokoje 2 osobowe, 6 pokoi 3 osobowych i 1 pokój 4 osobowy; pokoje wyposażone są w: szafy ubraniowe, szafki nocne, tapczany, biurka, stoliki, krzeselka, dywaniki, lampki nocne, komody oraz zabawki i książki. Ściany w pokojach zostały odświeżone. Pokoje są estetycznie i nowocześnie urządzone oraz przytulne. Przy każdym pokoju jest łazienka z kabiną, wc i umywalką. Ponadto w placówce do dyspozycji dzieci jest: jadalnia, 3 aneksy kuchenne, które pełnią również funkcje pomieszczenia stanowiącego miejsce spotkań i wypoczynku, pralnia, suszarnia, pokój pracownika socjalnego, terapeuty, pedagoga, dyrektora. Wszystkie pomieszczenia są odpowiednio wyposażone, a także estetycznie i nowocześnie urządzone. Pozostałe pomieszczenia to: pokój księgowej, magazynki, pomieszczenia socjalne pracowników placówki, kuchnia.

Placówka zapewnia wychowankom żywienia dostosowane do ich potrzeb rozwojowych oraz odpowiednią ilość posiłków (5 posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie, które zabierane jest do szkoły, obiad, podwieczorek, kolacja). Z analizy jadłospisów wynika, że posiłki są zróżnicowane (**akta kontroli nr 1**). Wychowankowie mają do dyspozycji przez całą dobę dodatkowe produkty, które nie zostały uwzględnione w jadłospisie, a które są w aneksach kuchennych (tj.: pieczywo, dżem, ser, oraz często produkty, których

wychowankowie nie spożyli na śniadanie, np. wędlina, a także herbatę i cukier). Wychowankowie wspólnie z opiekunem przygotowują posiłki (głównie śniadania, kolacje i podwieczorki). Obiady natomiast przygotowywane są przez kucharki.

Na podstawie oględzin pokoi sypialnych wychowanków, a szczególnie szaf, kontrolujący stwierdzili, że wychowankowie zaopatrzeni są w odpowiednią ilość odzieży na każdą porę roku dostosowaną do wieku rozwojowego. Z analizy „kart odzieżowych wychowanków” Adama, Sylwii i Kamila (**akta kontroli nr 2**), a także faktur na zakup odzieży i obuwia, wynika, iż wychowankowie są wyposażeni w odzież i obuwie na bieżąco zgodnie z ich potrzebami. Starsi wychowankowie sami dokonują zakupów odzieży i obuwia. Placówka pozyskuje również dla wychowanków odzież i obuwie od sponsorów i darczyńców.

Wychowankowie są wyposażeni w środki higieniczne zgodnie z ich potrzebami, są to: mydło, pasta do zębów, szampon do włosów, żel pod prysznic, dezodorant, kremy, balsamy, itp. W trakcie oględzin we wszystkich pokojach sypialnych wychowanków znajdowały się środki higieniczne, a część również w łazience. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że kupowane są dla wychowanków zróżnicowane środki higieniczne oraz inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb. Produkty są wydawane wg potrzeb zgłaszanych przez wychowanków, jednak nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu.

Wszyscy wychowankowie powyżej 5 roku życia otrzymują kieszonkowe w wysokości 15,49 zł/miesięcznie (średnia miesięczna kwota w skali roku). W okresie świątecznym, wakacyjnym i ferii zimowych, wychowankowie otrzymują zwiększone kwoty kieszonkowego (**akta kontroli nr 3**). Wysokość kieszonkowego może być zwiększona bądź zmniejszona. Kieszonkowe zmniejszane jest za wydatkowanie go niezgodnie z obowiązującym regulaminem (np. na papierosy, alkohol, oraz inne niepożądane rzeczy i przedmioty), a także w przypadku celowego i złośliwego dokonania zniszczenia wyposażenia placówki. W ostatnim czasie kwota kieszonkowego została pomniejszona o 5 zł 9 wychowanków za palenie papierosów. Kwota kieszonkowego zwiększana jest wychowankom, którzy wykazują się pozytywną postawą i zachowaniem. Ponadto placówka we własnym zakresie pozyskuje dodatkowe środki, które przeznaczone są na zwiększenie wychowankom kwoty kieszonkowego.

- **opieka zdrowotna:** wychowankowie placówki mają zapewniony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej w PZOZ w Skarżysku – Kamiennej. spośród 28 dzieci - 4 ma orzeczenia (dwoje – orzeczenia o niepełnosprawności i dwoje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego). Wychowankowie korzystają również z usług lekarzy specjalistów, tj.: okulisty, ortodonta, ginekologa, endokrynologa, dermatologa, gastrologa, laryngologa, neurologa, alergologa. Ponadto objęci są stałą opieką lekarza stomatologa. Część wychowanków korzysta także z poradni rehabilitacyjnej oraz z poradni zdrowia psychicznego z powodu zaburzeń w zachowaniu. Leki wydawane są dzieciom zgodnie ze wskazaniem lekarza.

- **edukacja/kształcenie/wychowanie:** wychowankowie uczęszczają do następujących szkół: szkoła podstawowa (10 wychowanków), gimnazjum (9 wychowanków), zasadniczej szkoły zawodowej (3 wychowanków), do technikum (3 wychowanków). Troje najmłodszych wychowanków uczęszcza do przedszkola. Dwoje wychowanków z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się w : jeden w MOS, drugi w zespole placówek edukacyjno-wychowawczych.

Placówka pokrywa opłaty za pobyt wychowanków w bursie/internacie (w tym również: koszty leków, środków higienicznych, odzieży, obuwia, art. szkolnych itp.) dwóm wychowankom, którzy uczą się i mieszkają w internatach: w Skarżysku i w Szklarskiej Porębie. Wychowanek uczący się i mieszkający w internacie w Skarżysku od poniedziałku do piątku przebywa poza placówką, pomimo, że uczy się w tej samej miejscowości w której

usytuowana jest placówka. W trakcie rozmowy, kontrolujący zapytali chłopaka czy chciałby mieszkać w placówce cały czas i dojeżdżać codziennie do szkoły – odparł, że nie. Dodał również, że lubi mieszkać w internacie, bo ma tam swoich znajomych i czuje się tam dobrze. Placówka wyjaśnia również, że sytuacja ta spowodowana jest faktem, że szkoła do której chłopak uczęszcza usytuowana jest na drugim końcu miasta i wychowanek samodzielnie nie byłby w stanie pokonać tej odległości.

Wychowankowie uczestniczą w zajęciach wyrównawczych polegających na powtarzaniu i utrwalaniu wiadomości szkolnych, z którymi wychowanek ma problem. Zajęcia te odbywają się w szkole 1 raz w tygodniu.

Ponadto w placówce prowadzone są zajęcia z terapii pedagogicznej mające na celu usprawnienie technik szkolnych przede wszystkim problemów w pisaniu, czytaniu i liczeniu. Zajęcia odbywają się 1 raz w tygodniu z wykorzystaniem programu edukacyjno – terapeutycznego Ortograffiti. Ponadto dzieci uczestniczą w zajęciach grupowych „Jak wykształcić inteligencję emocjonalną” prowadzonych przez terapeutę i pedagoga zatrudnionych w placówce.

Proces wychowawczy w placówce prowadzony jest w oparciu o miesięczne plany pracy (**akta kontroli nr 4**). Zadania w planach rozpisane są na każdy dzień miesiąca i dotyczą wykonywania codziennych czynności, sposobu spędzania czasu wolnego (np. generalne porządki, odrabianie lekcji, wyjście na sanki, zajęcia muzyczne, plastyczne). Realizacja planów omawiana jest na posiedzeniach zespołu wychowawczego, który odbywa się raz w miesiącu. Ponadto na zespołach omawiane są wszystkie sprawy wychowawcze i opiekuńcze, a także inne dotyczące placówki. W zespołach uczestniczą dyrektor, wszyscy wychowawcy oraz specjaliści zatrudnieni w placówce.

W placówce stosowane są kary i nagrody. Nagrody to np.: pochwała na forum grupy, dodatkowe wyjścia na basen, kina i pizzeri, drobne nagrody rzeczowe. Kary to np.: zakaz zwalniania się (nie dotyczy urlopowania do domu rodzinnego) w stosunku do wychowanków nie przestrzegających regulaminu, którzy opuszczają placówkę bez zgody wychowawcy i przebywają poza placówką po godz. 22.00, dodatkowe dyżury porządkowe na terenie placówki i sprzątanie terenu wokół placówki, ograniczenie korzystania z komputerów.

Wychowankowie placówki zapoznawani są ze swoimi prawami, jak również informowani są do kogo mogą się zwrócić w przypadku łamania ich praw w placówce. Informacje te uzyskują podczas zebrania z dyrektorem i pedagogiem, jak również na indywidualnych rozmowach i podczas zebrań w grupach. Prawa dziecka wywieszane są w gabinecie pedagoga. Tu również znajduje się telefon i adres do Rzecznika Praw Dziecka. Raz w roku lub częściej (w zależności od liczby nowoprzyjętych dzieci), pedagog organizuje spotkania osobno ze starszymi wychowankami osobno z młodszymi, na których wychowankowie informowani są poprzez rozmowę lub w formie warsztatów o swoich prawach.

Opiekę nad wychowankami w ciągu dnia sprawują wychowawcy (co najmniej 2 wychowawców na 30 wychowanków), a także specjaliści. W godzinach nocnych opiekę nad wychowankami sprawuje 2 wychowawców. W przypadku mniejszej liczby dzieci przebywających na terenie placówki, tak jak to jest np. w wakacje czy ferie dyżury wychowawców są pojedyncze.

- **czas wolny:** placówka zapewnia wychowankom udział w zajęciach pozalekcyjnych i kulturalno-rekreacyjno-sportowych uwzględniających święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów. Wychowankowie uczęszczają na zajęcia sportowe, kulinarne i plastyczne organizowane na terenie placówki, a także na zajęcia poza placówką: basen, piłka nożna.

W okresie objętym kontrolą zarówno w placówce jak i poza nią wychowankowie uczestniczyli w różnego rodzaju imprezach: aukcja charytatywna „Podziel się Sercem”, bal

gimnazjalny, rowerowy raj śladami pamięci, konkurs kolęd i pastorałek, mikołajki, wycieczki do Warszawy, Chorzowa, piknik archeologiczny w rezerwacie Rydno, wyjazdy do kina, na basen, lodowisko, rajdy piesze.

Ponadto podczas ubiegłorocznych wakacji wychowankowie odpoczywali na koloniach i turnusach rehabilitacyjnych w: Jastrzębiej Górze (2 osoby), Pojezierzu (7 osób), Pawel Siemieńska (7 osób), Masłowie (1 osoba) oraz w Sielpi 5 wychowanków w ramach programu „Dobry Start” realizowanego przez PCPR w Skarżysku Kam. Poza tym wychowankowie korzystali z kąpeli nad zalewem Rejów, Bernatka i Mostki; wyjść na basen, plac zabaw, a także uczestniczyli w imprezach organizowanych przez Miejskie Centrum Kultury. Placówka od kilku lat co roku organizuje imprezę pod nazwą „podziel się sercem”, dzięki której pozyskuje środki finansowe na wypoczynek letni dla dzieci.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż tegoroczne ferie zimowe, 8 dzieci spędziło na obozie sportowym w miejscowości Zwardoń oraz w domach rodzinnych, za zgodą sądu na urlopowanie (19 wychowanków).

- **usamodzielnienia wychowanków:** w kontrolowanym okresie żaden z wychowanków placówki nie usamodzielniał się. Natomiast proces usamodzielnienia rozpoczęło 4 wychowanków, w tym: 3 ma opracowane plany usamodzielnienia i wyznaczonego opiekuna, 1 wychowanek przebywa w MOS w Szklarskiej Porębie, i tam wysłany został arkusz planu usamodzielnienia z prośbą o uzupełnienie. W bieżącym roku proces usamodzielnienia rozpocznie 3 wychowanków, w dniu kontroli nie mieli jeszcze opracowanych planów i wyznaczonych opiekunów. W trakcie kontroli przeanalizowano plany usamodzielnienia Adama K., Moniki G., Anny M., z których wynika, iż 2 wychowanków usamodzielniało się w 2 stycznia 2013 r. i zgodnie z planem usamodzielnienia powrócili do domu rodzinnego. Jak wynika z planów jeden z wychowanków kontynuuje naukę w Zespole Szkół Technicznych w Skarżysku, natomiast druga osoba uczy się w zasadniczej szkole zawodowej na kierunku fryzjer. Trzecia z usamodzielnianych osób 18 rok życia kończy 8 lutego bieżącego roku, jednak datę usamodzielnienia wyznaczyła na 30 czerwiec b.r. Wychowanica zadeklarowała, iż pozostanie w placówce do ukończenia szkoły w której aktualnie się uczy – Zespół Szkół Transportowo – Mechatronicznych w Skarżysku Kam. W związku z powyższym placówka podpisała z wychowanką kontrakt, w którym wychowanica zobowiązuje się do przestrzegania obowiązków wynikających z regulaminu placówki. Opracowanie powyższych planów oraz wyznaczenie opiekunów usamodzielnienia odbyło się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 z póź. zm.) w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli od p. Agnieszki Stopińskiej – pracownika socjalnego, wynika iż z usamodzielniającymi się wychowankami odbywają się spotkania na których przedstawiane są informacje dotyczące procesu usamodzielnienia, w tym przysługującej pomocy zarówno finansowej, jak i rzeczowej. Ponadto opracowywane są plany usamodzielnienia i wyznaczani opiekunowie. Wychowankowie podpisują oświadczenia, iż zapoznali się z przepisami dotyczącymi procesu usamodzielnienia.

- **dokumentacja indywidualna wychowanków:** w trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe rodzeństwa G i wychowanków: D.D., M.S., B.G., które zawierały wszystkie niezbędne dokumenty m.in.: akt urodzenia, postanowienie sądu o umieszczeniu w placówce, skierowanie do placówki, potwierdzenie zameldowania na pobyt czasowy, a także dokumentację szkolną, medyczną i inne. Ponadto analizie poddano indywidualne plany pracy z wychowankiem B.G., K.G., M.S., oraz O.G. (**akta kontroli nr 5**). Plany zawierają: diagnozę, w tym: uwarunkowania rodzinne, funkcjonowanie emocjonalne wychowanica, w rolach społecznych oraz założenia indywidualnego planu pracy, w tym: cele długoterminowe i krótkoterminowe, których czas realizacji określony został na pół roku,

następnie dokonywana jest modyfikacja IPP. Ponadto plan określa założenia do pracy z rodziną, oraz czas realizacji celów, które określone są na pół roku.

W trakcie kontroli osobom kontrolującym przedstawiono nowe wzory dokumentów: diagnozy, planu pomocy oraz karty pobytu, które opracowane zostały na podstawie nowych przepisów tj. rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej i które obowiązują dla nowoprzybytych wychowanków. Natomiast dokumentacja już funkcjonująca w placówce dostosowywana jest do wymagań rozporządzenia.

Zespół Placówek „Przystań” w Skarżysku Kam. współpracuje z różnymi instytucjami i osobami fizycznymi działającymi dla dobra dziecka przede wszystkim z: sądami rodzinnymi, PCPR – ami, i Ops – ami, z terenów z których pochodzą wychowankowie, policją, szkołami do których uczęszczają wychowankowie, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, Klubem Motocyklistów, Fundacją HOOP, Zakładem Pracy Chronionej „Wtórpol”, PGE oddział Skarżysko Kam., Firma Comes, PTTK Skarżysko Kam., PKP Cargo.

Po dokonaniu analizy powyższych dokumentów, wizji lokalnej i oględzin pomieszczeń placówki oraz rozmowach przeprowadzonych z wychowankami i pracownikami placówki kontrolujący stwierdzili, że stwarza ona wychowankom odpowiednie warunki mieszkaniowe i bytowe do prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i poznawczego, a także właściwą opiekę. Standard świadczonych przez placówkę usług opiekuńczo-wychowawczych jest na wysokim poziomie. Praca opiekuńcza i wychowawcza pracowników placówki na rzecz wychowanków świadczona jest profesjonalnie i z dużym zaangażowaniem.

Akta kontroli zostały dołączone do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 15.02.2013 r.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

*Wystąpienie pokontrolne podpisała
z up. Wojewody Świętokrzyskiego
mgr. Renata Segiecińska
z-ca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach*